

Tas Patweeschu draugs.

1838. 17 Merz.

11ta lappa.

Jaunas sinnaš.

Is Pehterburges. Augsti zeenigs Keisers Kamtschatkas walsts preeksch-neekam irr pawehlejis, lai jel zeeti luhko, ka tohs stiprus dsehreenus, ko tur no sweschahm semmehm lihds schim gan bes tulla, bet tik preeksch farra-kuggu wirt-neekeem un zitteem Keisera deenestneekeem eewedde, tur neds pahrdohd semmes eedshwotajeem, neds aiswedd us zittahm walstim; jo ja us preekschu araddisees, ka tatschu noteek, tad pawissam aisleegs stiprus dsehreenus tur bes tulla eewest.

No Ehrgames draudses, Widsemme. Teizama leeta jadarra sinna-ma, lai zitti lihds ar mums preezajahs par ta Runga schehlastibu, kas mums irr dohra! — Schinnis gruhtōs, tuffschōs gaddōs, fur maisite dahrga, tomehr isfal-kuschahm dwehseleh m debbes-maisite lehti dabujama, ko tas Rungs pasneeds, kas muhsu dwehseles dahrgi irr atpirzis un ne leef baddā nonihkt. Scho leezi-bu wissas bihbetu-beedribas muhsu Widsemme warr doht un tikpat muhsu bih-betu-beedriba lihds ar zittahm par to preezajahs, ka winnas darbs, ar Deewa schehligu paligu weizahs. Ohtrā Merz swehtijam treschu reisi bihbetu-beedribas faeeshanas-deenu. Leela draudse mihlā basnizā bija kapulzejusees Deewa wahrdōs. Nahburgu mahzitais bija atbrauzis, muhsu mahzitajam palihdseht, un tur-reja luhgschanas preeksch altara, to schehligu Kungu flawedams, kas muhsu tau-dis no tumfibas un wella warras atpestijis un ar sawu wahrdu gaisminu ap-swehtijis. Muhsu mahzitais fazzija spreddiki par Pestitaja wahrdeem: (Luhk. 6, 38.) "dohdeet, tad jums taps dohts" — un redsi, Pestitaja pamahzishana bija spehziga, jo dascham labbam firds un rohka atwehrahs un daschs wehl at-nessē sawu mihlestibas-dahwanianu! Mehš sakrahjam lihds tai deenai 42 rubl. 70 kap. sudr. naud. — Deesgan leela manta! — jo Ehrgames draudses lohjekt ween to leelaku dalku bija samettuschy un ta naw wis leela draudse. No zit-tahm draudsehm deweju bija mas. — Wisswairak par to bija japreezajahs, ka jo gadda jo wairak dwehsele tam Rungam peekriht; pehrnaja gaddā mums wairak deweju ne bija, kā 415, scho gaddu skaitijam 580. To turram par ite teizamu leetu, ka deweju pulks irr waitrojees, jo pee ta atrohdam ta Runga schehlastibas spehku, kas zilwekeem wairs ne lauj atrautees no bihbetu-beedribas swehta dar-ba, bet tohs jo deenas jo wairak dsenn strahdaht winna swehtā wihna kalmā! — Pehrnaja gaddā ischlinkojam 86 jaunās testamentes un 5 bihbeles, tahs testa-mentes nabbageem behrneem, tahs bihbeles par paleekamu mantu tahdās mah-

jâs, kurrâs jau Deewa rakstus wairak proht lassihet un zeenihet. Par nauđu is-
dewam 28 jaunâs testamentes un weenu bihbeli. Kamehr mums bihbelu-beedri-
ba 333 jaunâs testamentes un 13 bihbeles irr isdallitas muhsu mahjâs, un
labbas sehklas labbi augli jau rahdahs arr'. Behrni ar jo leelaku preeku mah-
jahs un wezzakeem pascheem jo deenas jo wairak garra azzis atwerrahs, kad
reds, kâ behrni peenemmahs gudribâ un Deewa atsihschanâ. Til to scho reisi
gribbejam peeminneht par preeku wisseem, kas lihds ar mums to fwehtu bihbe-
tu-beedribas darbu strahda, ko tas Rungs irr uswehlejis un par usfkubbinascha-
nu teem, kas wehl ne sinn, kahdus faldus preekus tas Rungs teem dohd bau-
diht, ko wiensch irr derrejis par strahdneekem sawâ wihsa kalnâ, lai tok wairs
ne kawejahs fadohtees lihds ar mums to darbu strahdaht, kas muhschigas dsih-
woschanas auglus eenefs. — 161 —

• **Sinna par to leelu afmins stabbu, kas Uhr-Rihgâ pee leelas
Peterburgas-eelas redsams.**

Sakama pufse.

Warr buht, ka jau daschs no mihteem lassitajeem, no Rihges iseijohet us Peter-
burgas-eelu pa labbai rohkai, ne wissai tahk no tahs weetas, kur zittkahrt wezzi
Peterburgas wahrti bija, to leelu afmins stabbu buhs redsejis, kas tur usmuht-
rehts, un kas tã isfkattahs, kâ schi bilde rahda.

Bet mas gan buhs to zilweku, kas sinnahs, par ko
schis stabs uszELTS, un ko tas apsihme. — Tahdeem
nu par labbu isstahstischi, ko pats sinnu.

Preeksch 160 gaddeem atpakkat, tai 21mâ Maja
deenâ 1677tã gaddâ, pehz pufsdeenas ap pulksteni 1,
pee Jahna-basnizas no kalleja mahjahm ugguns is-
sprukke, kas eefahkumâ leelu spihkeri ar linneem un
kannepem, un tad pehz kahdas pufsstundas ir tahs
zittas mahjas un paschu Jahna- un Petera-basnizu
aisnehme. — Breesmigs wehjsch, kas ap to paschu
laifu zehlees, no basnizu junteem tohs deggofchus
pagallus wissur apkahrt us tahm zittahm mahjahm
usfweede, tã, ka ne ween wissas tahs mahjas ap
basnizahm, bet gan wissa Sunder-eela, wissa Zubku-
eela (taggad Schwimmstrafe saužama), ta leelaka
dalka no Marstaka-eelas uh wissas tahs masas eelas
ais jaunahm Schwarz-eipter mahjahm lihds paschu wez-
zu tirgu breesmigi nosihke. — Septiãpadsmits stundas
tas ugguns trakkoja, un til ar leelahm mohkahm to
dabbuja winneht un dsehst tannã ohtrâ deenâ 22trâ
Majã pulksten feschõs no rihã.

Bet redsi, til kâ tee nabbagi Rihges dsihwotaji no
breesmigas darboschanas ap to ugguni dohmaja druffzin

atpufstees, tad jau no zittas mallas jaunās breefmas kļāht. Jo tanni pašā 22trā Majā ap pulksten fefcheem peh, pufdeenas no Dohmes-škohlas behnineeem atkal ugguns isfpruffe, kas wiffu to puffi aisnehme un nofihzinaja lihds tāhm weetahm, kur pirmajs ugguns bij mittejees. Nogahje fchiuni ugguni ta Dohmes-škohla, tas Gimnāfiums, Dohmes-gange, weffela Jauna-eela, pufs Kraemer-eela, lihds jauneem wahrteem, weffela Stahl-eela un atkal wiffas tahs mahjas lihds pašu wezzu tirgu. — Kad jau pee. pirma ugguns-grehka tee nabbagi zilweki no leelahm isbailehm pahnemti, ittin tā famiffufchi bija, ne sinnadami wairs ko buhs darriht un kurp wiffupirmaf palihgā fkreet; tad jau lehti warrefeet eedohmatees, zil leelas tahs behdas buhs bijufchas, kad nu ugguns ir to puffi pohstija, kas lihds fchim wehl dshwa bija palikkufi. — Gan tee runnas lungi un pilsehta preefschneeki dasteidsahs un mahzija un pawehleja, ko buhs darriht glahbschanas deht, bet ne weens ne dsirdeja, ko tee fazzija, ne weens wairs ne klausija, ko tee mahzija, jo wiffi prahti bija pahnemti, wiffas firdis us isfamiffefchanu dewufchahs.

Tadeht arri ne weens ne warreja ihstēni aprehkinahht, zil leela ta fshahde bijufi no mahjahm, no mantahm, no spihkereem, kas ar wiffu prezzi ugguni nofihkufchi. — Daschi gan stahsta, ka fchis ugguns-grehks, bes teem zilwekeem, kas tur sawu gallu eefsch ugguns leefmahm dabbujufchi, wehl daschu millioni dahlderu effohht aprihjis! — Ak tamu fohdu!

Par laimi wehl bija, ka Dohmes-basnija, un rahtuhfīs un weens leels pagrabs ar bis-fahli pee pašcheem Stahl-wahrteem no ugguns ne tikke aisnemti. — Bet wifs zits pilsfats bija pohsta weeta.

Rā tad nu fchis breefmigs ugguns isfpruzzis?

Tuhliht no pirma galla faguhstija lihds 27 zilwekus, par kurreem fchlitte, ka tee, warr buht, pee ugguns wainigi bijufchi. Ir weens swefchs mahzitajs tikke zeetumā eeliks, tadeht, ka winsch tanni puffē, kur ugguns eefahzees, no weenas mahjas treppehm ittin ahtri bija nokahpis. — Bet par masu brihdi wiffus schohs atkal atlaide, jo pee ne weena ne warreja wainas atrast; ir tam pašam swefcham mahzitajam ar swehrefchenu bij ja swehre, ka winsch to kaunu, ko redsejis, Rihges dshwotajeem ne buhschohht peeminneht, nedf par to atreebtees.

Ap pašu leelu frustu-deenu dabbuja wehl tahs ihstēnas pehdas useet no ta, kas pee schahs leelas nelaines wainigs.

Tanni Ahr-Rihgas puffē, kas ne tahl no Daugawas prett zikkadelli irr, un ko wehl taggad aisween par "worburge" nosauz, tur weena kaspone no mahjas durwim isnahldama, fastohp kahdam zilwekam, kas tahsus un isdsehstas ohgles sawā rohkā turreja un tai tohs wahrbus fakka: "tas bij juhsu laime, ka es patlabban pee jums danahzis, jo zittadi gan arri juhsu mahjas buhtu nodeggufchas." — Jo fazzijs, winsch tai parahda weenu leelu fchirbu starp mahjas balkeem, kur wehl zittas dedsamās leetas eebahstas. — Bet ta meita, scho wihru usfkatoht, nomanna, ka winsch no waiga tā isfkattahs, ka jau laikam weens, kas warren sabthjees, un dohina tuhliht sawā prahtā, woi winsch ne buhschohht pats tas bijis, kas to grehku gribbejis padarriht. — Ir zittas fewifchkas, kas turpat

tuhlumâ fehdeja, danahze klagt un, scho wihru redsedamas, fazzija: laikam winsch pats effoht gribbejis ugguni peelikt pee mahjahm, jo zits ne weens ne effoht tai puffé gahjis, fâ schis ween. — Kamehr schis nu leedsahs un teepjahs, pats mahjas fainneeks nahf klagt un fakka, ka tas laikam winna darbs effoht, un wiss tas pulks to apstahj, ka ne warr wairs behgt; un sawaldsina to ar janta-schanahm tik tahl, ka winnam pehdigi pascham ja apleezina, winsch effoht wainigs. — Zo apleezinajis, winsch tuhliht tikke fanemts un teesai nodohs.

Rlu.

(Beidsama dalka wehl us preekschu.)

S l u b d i n a s c h a n a.

Schai neddelâ preeksch wisseem muhsu lassitajeem wehl palikts gattawa muhsu ohtra grahmata ar to wirsrahtu: "Deewa wahedu mihtotajeem trefcha fehja." — Utrohnahs eefschâ: 1) sinna pahr to, kas bihbekê stahw rakstihst; 2) stahst, fâ Estreikeru keisers Jahseps, tas ohtrahs, ire aisstahweiss tohs sawu appatschneeku, kas pee Lutera tizzibas rurrejahs; 3) spreddikis, fo weenâ basnizâ Kursemme slubdinaja, kad tur talsijahs saheibas beedribu eezelt; 4) pamahzischanas wahrbi pee teefneschu apwehrinashanas, un 5) swehta dseefma: tahs draudses glahbinsch. — Warr arri fâtru no schahm muhsu grahmatahm fewischki dabbuht par 10 kapeikeem sudr.

Sinna, zil naudas 15. Merz-mehn. deenâ 1838 eefsch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Var	Maksaja:	Sudr. nauda.		Par	Maksaja:	Sudr. nauda.	
		Nb.	R.			Nb.	R.
1 puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu		1	15	1 pohdu (20 mahrzineem) wassu		7	—
— meeschu, 100 mahrzin. smaggu		1	—	— tabafa		—	65
— kweeschu, 128 mahrzin. smaggu		1	80	— sweesta		1	80
— aufu		—	55	— dselles		—	75
— firnu		1	50	— linnu, frohna		2	—
— rupju rudsu = miltu		1	20	— brakka		1	80
— bihdeletu rudsu = miltu		1	50	— kannepu		—	80
— bihdeletu kweeschu = miltu		2	20	— schfihitu appinu		3	—
— meeschu = putrainu		1	50	— neschfihitu jeb prezzes appinu		1	80
— eefala		1	—	— muzzu silku, eglu muzzâ		5	30
— linnu = sehklas		2	—	— lasdu muzzâ		5	50
— kannepu = sehklas		1	20	— smalkas fahls		4	70
1 wesumu seena, 30 pohdus smaggu		2	—	— rupjas baltas fahls		5	30
barrotu wehrschu gallu, pa pohdu		1	—	— wahti brandwihna, pussdegga		6	50
				— diwdegga		8	—

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 360 kapeikeem warra naudas.

Drihw drikkeht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes:

Dr. C. E. Napier sky.